FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT C. O. LENZ FREMSAT DEN 25. OKTOBER 1984 [1]

Høje Domstol.

Den sag, jeg i dag skal tage stilling til, drejer sig om krav, som sagsøgeren — der siden den 1. december 1979 på grund af fuldstændig uarbejdsdygtighed oppebærer invalidepension — har gjort gældende i henhold til vedtægtens artikel 73 og den med hjemmel heri fastsatte ordning om dækning af risikoen for ulykker og erhvervssygdomme hos tjenestemænd ved De europæiske Fællesskaber i anledning af følgerne af et voldeligt overfald, sagsøgeren var udsat for i maj 1977 under sin aktive tjenestetid, og hvorved der påførtes ham læsioner i hovedet og venstre knæ.

Da forholdet allerede har været genstand for en retssag (sag 186/80 [2]), behøver jeg ikke i denne sammenhæng at redegøre for de faktiske omstændigheder. Jeg indskrænker mig til at bringe følgende i erindring:

Den 25. maj 1979 afgav den af Kommissionen udpegede læge en erklæring om ulykkens følger. Herefter androg graden af vedvarende, delvis invaliditet for øjenskadens vedkommende 25 %, for hovedlæsionens vedkommende 10 % og for knæskadens vedkommende 2,25 % (hvilket tilsammen — efter den under den mundtlige forhandling forklarede Balthazar-metode, hvorefter de enkelte invaliditetsprocenter ikke blot sammenlægges — giver en delvis invaliditet på 34 %).

På grundlag heraf fremsendte Kommissionen i medfør af artikel 21 i den nævnte ordning den 24. juli 1979 sagsøgeren et udkast til afgørelse, der gik ud på, dels at det på grundlag af den lægelige udtalelse efter undersøgelsen af sagsøgeren den 18. maj 1979 kunne fastslås, at der på nævnte tidspunkt forelå en konsolidering af ulykkeslæsionerne, dels at der — på grundlag af en invaliditetsprocent på 34 % — i medfør af artikel 73, stk. 2, litra c), i vedtægten ville tilkomme sagsøgeren et engangsbeløb på 3 187 129 BFR.

En endelig afgørelse i overensstemmelse med dette udkast i medfør af artikel 21, stk. 3, i den nævnte ordning blev imidlertid ikke truffet, da sagsøgeren rettidigt (nemlig den 7. 9. 1979) anmodede om, at et lægeudvalg nedsat efter artikel 23 i den nævnte ordning udtalte sig om hans tilfælde. Dette gjorde sagsøgeren, fordi han på grundlag af udtalelser fra andre læger i forskellige henseender (manglende hensyntagen til en æstetisk skade, anderledes bedømmelse af den af knæskaden følgende invaliditet) anså den angivne invaliditetsgrad for urimelig lav. Samtidig anmodede sagsøgeren om, at det i udkastet til afgørelse nævnte engangsbeløb udbetaltes ham i henhold til ordningens artikel 20 som *foreløbig* erstatning (hvilket er muligt, når invaliditetsgraden efter den lægelig behandlings afslutning endnu ikke kan bestemmes, og den uomtvistede invaliditetsgrad mindst andrager 20 %).

Den sidstnævnte anmodning blev afslået af Kommissionen den 22. oktober 1979 med den begrundelse, at invaliditetsgraden — bortset fra øjenskaden — stadig var omtvistet i to henseender, og følgelig måtte fastsættes af lægeudvalget, hvis nedsættelse sagsøgeren havde

1 — Oversat fra tysk.

2 — Dom af 14. 7. 1981 i sag 186/80 — Benoît Suss mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 2041.

anmodet om. Der blev således kun foranstaltet udbetaling af et beløb, der svarede til en invaliditetsgrad på 25 % (2 343 478 BFR). Dette standpunkt bekræftede Kommissionen på ny i en skrivelse af 30. januar 1980 (i hvilken Kommissionen i øvrigt også anerkendte, at beregningen af den samlede invaliditetsgrad ikke skulle ske ved anvendelse af Balthazar-metoden, men blot ved en sammentælling af de forskellige invaliditetsgrader, som sagsøgeren allerede havde gjort gældende allerede i en skrivelse af 24. 9. 1979).

I anledning af lægeudvalgets sammensætning og Kommissionens afvisning af at udbetale sagsøgeren et beløb svarende til en yderligere invaliditetsgrad på 12 % som foreløbig erstatning efter artikel 20, stk. 3, i ordningen, kom det — efter en resultatløs klage fra sagsøgeren af 12. februar 1980 — til den førnævnte sag for Domstolen 186/80 [1]. Striden angik spørgsmålet, om Kommissionen som medlem af lægeudvalget kunne udpege den læge, der allerede i maj 1979 havde afgivet sin erklæring, og som var tilknyttet Kommissionens forsikringsselskab, spørgsmålet, om sagsøgeren havde krav på en yderligere foreløbig erstatning efter artikel 20 i ordningen svarende til en invaliditetsgrad på 12 %, samt spørgsmålet, om der skulle beregnes morarenter fra det tidspunkt, læsionerne var konsolideret.

Under sagen udbetalte Kommissionen faktisk sagsøgeren et yderligere beløb af den nævnte størrelse, og Domstolen fastslog i sin dom (præmis 23), at tvisten i denne henseende således var afviklet.

I øvrigt blev Kommissionen frifundet i sagen.

Det af sagsøgeren ønskede lægeudvalg afholdt møde den 13. juli 1982, hvori tillige en fjerde læge deltog som konsulent. Efter en undersøgelse af sagsøgeren og en gennemgang af samtlige lægelige udtalelser (der nærmere anføres på s. 4 og 5 i udvalgets erklæring) kom udvalget enstemmigt til den opfattelse, at sagsøgerens vedvarende, delvise invaliditet skulle ansættes til 25 %, for så vidt angår øjenskaden, til 8 % for så vidt angår skaden på venstre knæ og til 1 % for så vidt angår den æstetiske skade, hvilket tilsammen gav en invaliditetsprocent på 34 %. Udvalget udtalte endvidere, at yderligere behandling ikke var nødvendigt, og at tidspunktet, på hvilket læsionerne måtte anses for konsolideret, var den 1. april 1979 (altså et tidligere tidspunkt end et, den af Kommissionen udpegede læge i maj 1979 havde lagt til grund).

Dette blev meddelt sagsøgeren ved en skrivelse af 3. februar 1983, hvori det tillige anføres, at ansættelsesmyndigheden havde truffet beslutning i overensstemmelse hermed. Det udtales yderligere i nævnte skrivelse, dels at sagsøgeren, da han ifølge lægeudvalgets erklæring havde modtaget en for stor foreløbig erstatning, skulle tilbagebetale forskelsbeløbet med 281 218 BFR, dels at der ikke havde været grundlag for en godtgørelse af lægeudgifter med 100 % efter vedtægtens artikel 73, da hans behandling efter den 1. april 1979 (det tidspunkt lægeudvalget anså læsionerne for konsolideret) ikke kunne anses for at være forbundet med ulykken, hvorfor et beløb på 24 992 BFR ville blive modregnet i forbindelse med kommende

1 — Dom af 14. 7. 1981 i sag 186/80 — Benoît Suss mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 2041.

anmodninger om godtgørelse af lægeudgifter.

Herimod indgav sagsøgeren den 22. april 1983 en klage til ansættelsesmyndigheden. I klagen anfægtede sagsøgeren lægeudvalgets erklæring (hvad angår den fastlagte invaliditetsgrad, tidspunktet for læsionernes konsolidering og nødvendigheden af yderligere behandling), forlangte yderligere dennes tilbagekaldelse og annullation af den på grundlag heraf trufne beslutning af 3. februar 1983, samt fastsættelse af en invaliditetsgrad og et tidspunkt for læsionernes konsolidering, der var i overensstemmelse med en erklæring af 4. maj 1982 fra en af sagsøgeren konsulteret læge.

Klagen blev ikke besvaret inden for den i vedtægtens artikel 90, stk. 2, fastsatte frist. Først den 3. oktober 1983 fremkom en udtrykkelig afvisning. Heri anførtes det, at sagsøgeren ikke havde godtgjort, at lægeudvalgets nedsættelse og virksomhed ikke kunne betragtes som forskriftsmæssig, og at klagen intet frembragte, der kunne støtte den antagelse, at lægeudvalget, der rådede over et vidt skøn, havde bedømt sagsøgerens tilfælde på urigtig måde.

Dette foranledigede Benoit Suss til den 26. november 1983 at anlægge sag ved Domstolen. I stævningen er der nedlagt følgende påstande.

— det statueres, at lægeudvalgets erklæring er ugyldig;

— beslutningen af 3. februar 1983 og afvisningen af sagsøgerens klage annulleres;

— det statueres, at sagsøgeren har ret til en invalidepension på grundlag af en invaliditetsgrad på 56 %;

— det statueres, at konsolideringsdatoen er den 1. april 1979 — for så vidt angår de neurologiske følger af ulykken og øjenskaden — og den 5. april 1982 — for knæskadens vedkommende;

— det statueres under alle omstændigheder, at den invaliditetsgrad, der er lagt til grund ved udbetalingen af den foreløbige erstatning, er endelig, og at der for de yderligere omtvistede læssioners vedkommende skal foranstaltes ny sagkyndig undersøgelse;

— det statueres, at kurophold er nødvendige for sagsøgeren.

I sin replik har sagsøgeren yderligere nedlagt følgende påstande:

— Kommissionen tilpligtes at betale 50 000 BFR i medfør af procesreglementets artikel 73, samt

— Kommissionen tilpligtes på grund af sagens forhaling at forrente det sagsøgeren tilkommende yderligere erstatningsbeløb.

Heroverfor har Kommissionen nedlagt påstand om afvisning for en del og i øvrigt om frifindelse.

Efter min opfattelse skal tvisten bedømmes som følger.

1. I første række har sagsøgeren til støtte for sine påstande henvist til, at *lægeudvalgets erklæring*, der er grundlag for beslutningen af 3. februar 1983, er *udfærdiget og undertegnet af fire læger*, nemlig også af den læge, som udvalget konsulterede, og til hvem det overlod undersøgelsen af sagsøgerens bevægelsesmuskler. Dette — dvs. den omstæn-

dighed, at en fjerde læge aktivt deltog i erklæringens udfærdigelse og således optrådte som medlem af lægeudvalget — er i strid med artikel 23 i den førnævnte ordning, hvorefter lægeudvalget består af *tre* tre læger, og kun disse burde have udfærdiget erklæringen. Den nævnte erklæring er således ikke tilblevet på korrekt måde og dette må medføre, at der foranstaltes en ny undersøgelse.

Jeg er med Kommissionen enig i, at dette synspunkt ikke er holdbart. Der kan i virkeligheden ikke tales om uregelmæssigheder i forbindelse med udvalgets nedsættelse og virksomhed (jfr. dommen i sag 156/80, Sml. 1981, s. 1374, præmis 20 [1]).

Afgørende er det i denne forbindelse, at lægeudvalget ikke kan sidestilles med en domstol og følgelig ikke er undergivet samme strenge regel, som gælder for sammensætningen af kollegiale retter. Dette følger af, at det i retspraksis er fastslået, at den tjenestemand, som undersøgelsen angår, ikke har nogen ret til at afvise den læge, ansættelsesmyndigheden udpeger, samt at der som medlem af udvalget også kan udpeges en læge, der allerede på et forudgående stadium har bistået ansættelsesmyndigheden (domme i sagerne 156/80 [1] og 186/80 [2]).

Afgørende er det yderligere, at lægeudvalget utvivlsomt med en saglig bedømmelse for øje har ret til at konsultere en specialist om et særligt spørgsmål og til at lægge dennes bedømmelse til grund. Når dette sker, og udvalget — som i nærværende sag — herefter *enstemmigt* kommer til et resultat, er det vanskeligt at se, hvorledes den konsulterede læges udtrykte enighed kan udgøre nogen krænkelse af væsentlige formforskrifter, der kunne give den pågældende tjenestemand anledning til kritik. Det kan faktisk uden videre antages, at lægeudvalgets afgørelse selv uden den konsulterede læges underskrift ikke ville være faldet anderledes ud. Det anfægtede forhold, dvs. den omstændighed, at de væsentlige konklusioner i den udfærdigede erklæring blev anset for rigtige af fire læger i fællesskab, kan således ikke krænke sagsøgerens interesser, idet der snarere — som Kommissionen mener — er tale om en yderligere garanti for rigtigheden af udvalgets bedømmelse.

2. Dernæst har sagsøgeren henvist til, at der er udbetalt en foreløbig erstatning med to beløb svarende til invaliditetsgrader på henholdsvis 25 % og 12 %. Da artikel 20, stk. 3, i den nævnte ordning kun hjemler sådan betaling svarende til den invaliditetsgrad, *som ikke omtvistes,* må det stå fast, at en invaliditetsgrad på 37 % er uomtvistet og dette i den sammensætning, den af Kommissionen udpegede læge i maj 1979 anså for rigtig. Hverken ansættelsesmyndigheden eller lægeudvalget kan ændre dette; ved sagens videre behandling kunne der således kun være spørgsmål om den endnu omtvistede del af invaliditeten (nemlig spørgsmålet, om knæskaden skulle medregnes med mere end 2 %, og om der skulle tages hensyn til en æstetisk

1 — Dom af 21. 5. 1981 i sag 156/80 — Giorgio Morbelli mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 1357.

2 — Dom af 14. 7. 1981 i sag 186/80 — Benoît Suss mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 2041.

skade, om hvilken erklæringen af 25. maj 1979 intet indeholder). Uretmæssig er således den efter lægeudvalgets nedsættelse trufne beslutning, hvorefter sagsøgerens vedvarende, delvise invaliditet kun andrager 34 %. Når indholdet af lægeudvalgets erklæring tages i betragtning, var kun en konklusion mulig for udvalget (på grundlag af den fastslåede invaliditetsgrad på 8 % for knæskaden og 1 % for den ætestiske skade), nemlig at der på grundlag af læsionerne måtte tilkendes sagsøgeren en invaliditetsgrad på 44 % (sammensat af 25 % for øjenskaden og 10 % for hovedlæsionen, 8 % for knæskaden og 1 % for den æstetiske skade).

Det anførte har Kommissionen på det kraftigste bestridt. Kommissionen gør principielt gældende, at efter ordningens artikel 20 kommer udbetalingen af en foreløbig erstatning kun på tale, når invaliditetsgraden endnu ikke endeligt kan fastsættes, altså før læsionerne er konsoliderede. Dette har imidlertid ikke været tilfældet her, idet en konsolidering for sagsøgerens vedkommende — som det fremgår af Kommissionens udkast til afgørelse — allerede var indtrådt i maj 1979, og fordi det kun er på grund af sagsøgerens afvisning af nævnte udkast til afgørelse og nedsættelsen af et lægeudvalg, at sagen endnu ikke var afsluttet. Endvidere har Kommissionen anført, at under alle omstændigheder kan den del af invaliditetsgraden, der ikke er omtvistet, kun anses at svare til 25 %. Dette kommer entydigt til udtryk i Kommissionens skrivelser af 22. oktober 1979 og 30. januar 1980, hvori det udtrykkelig udtales, at det endnu tilkommer lægeudvalget at fastsætte den øvrige invaliditetsgrad. Derimod må der helt bortses fra den betaling, der fandt sted under sagen 186/80 [1]; denne betaling fandt i virkeligheden ikke sted på grundlag af artikel 20 i den nævnte ordning, men var ment som et udtryk for imødekommenhed, og blev i øvrigt udtrykkeligt foretaget »sans aucune reconnaissance préjudiciable« for Kommissionen og »sous toutes réserves généralement quelconques, et singulièrement sous réserve de l'avis qui sera émis par la Commission médicale et de la décision qui sera prise par l'AIPN au vu de cet avis.« Under disse omstændigheder, og fordi lægeudvalget ikke har været bundet af de lægelige konklusioner af maj 1979, men har stået frit i sin bedømmelse, kan det således ikke anfægtes, at invaliditetsgraden ved udvalgets erklæring blev endeligt fastsat til 34 %.

Efter min opfattelse vil det være vanskeligt at give Kommissionen medhold heri.

— For det første finder jeg ikke den opfattelse overbevisende, at artikel 20, stk. 3, kun skulle kunne anvendes, når der endnu ikke foreligger en endelig konsolidering af læsionerne. Åbenbart rimeligt forekommer det mig at yde en foreløbig erstatning vedrørende en invaliditetsgrad, der ikke omtvistes, når der er strid om den samlede invaliditetsgrad, som — hvortil der kan medgå længere tid — skal afgøres af et lægeudvalg. Under alle omstændigheder er det en kendsgerning, at Kommissionen i det foreliggende tilfælde har gjort brug af artikel 20, stk. 3, i den nævnte ordning. Dette må Kommissionen holdes fast på,

1 — Dom af 14. 7. 1981 i sag 186/80 — Benoît Suss mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 2041.

og den må affinde sig med, at de konsekvenser, der følger af anvendelsen af denne bestemmelse, gøres gældende imod den.

— Hvad angår spørgsmålet om betalingen af en yderligere foreløbig erstatning svarende til en invaliditetsgrad på 12 % under sagen 186/80 [1], er der anledning til at bemærke, at betalingen stod i forbindelse med sagsøgerens påstand om, at Kommissionen skulle tilpligtes at udrede en sådan foreløbig erstatning, og at Kommissionen selv i sit svarskrift har anført: »le chef de la demande du requérant relative à cette indemnité complémentaire *devient ainsi sans objet.*« På den anden side er det rigtigt, at betalingen fandt sted med de førnævnte forbehold. Der foreligger åbenbart en modsætning. Denne har Domstolen imidlertid efter min opfattelse fjernet, idet den i præmis 23 i dommen i sag 186/80 [1] fastslog, at *stridspunktet er afviklet* ved Kommissionens betaling af en supplerende foreløbig erstatning. Dette kan kun betyde, at Kommissionens forbehold er blevet anset for irrelevant, eller at det i hvert fald ikke er blevet opfattet sådan, at spørgsmålet kunne tages op på ny til skade for sagsøgeren. En afvikling af et stridspunkt forudsætter jo ikke (som Kommissionen mener) en blot *foreløbig* bilæggelse af et spørgsmål, men den fulde imødekommelse af sagsøgerens krav. Herom kan der imidlertid — da der ikke ses at være nogen anden hjemmel for Kommissionens betaling — kun være tale, når man går ud fra, at betalingen vedrørte den del af invaliditetsgraden, der ikke omtvistedes, som omhandlet i artikel 20 i den nævnte ordning, altså den del, administrationen ikke senere kan anfægte.

Heraf følger, at en invaliditetsgrad på 37 % faktisk samtidig hermed blev endelig (i hvilken forbindelse der i øvrigt også kan henvises til forbudet mod reformatio in peius, for hvis anvendelse i forbindelse med lægeudvalget ikke alene bestemmelsen i artikel 22 i den nævnte ordning, men også udformningen af omkostningsbestemmelsen i artikel 23 taler, idet bestemmelsen entydigt ikke tager højde for det tilfælde, at lægeudvalgets afgørelse går ud på noget mindre end erklæringen fra den af ansættelsesmyndigheden udpegede læge). Dette indebærer yderligere — da ansættelsesmyndigheden på betalingstidspunktet kun kunne tage udgangspunkt i lægeerklæringen af 25. maj 1979, og da ansættelsesmyndighedens skrivelse af 15. oktober 1980 udtrykkelig henviser hertil — at en invaliditetsgrad på 25 % for øjenskaden, på 10 % for hovedlæsionen og på 2 % for knæskaden ikke længere kan omtvistes. Som tvistet kunne følgelig kun anses — og lægeudvalget burde være pålagt en hertil svarende *begrænset opgave* — opgørelsen af de æstetiske følger af ulykken, og hvorvidt der for knæskadens vedkommende var tale om en invaliditetsgrad på mere end 2 %.

Det kan således fastslås, at der må bortses fra lægeudvalgets konklusioner, for så vidt angår de neurologiske følger af ulykken, da der ikke var noget grundlag for konklusioner herom. Går man i øvrigt ud fra, at lægeudvalgets erklæring ikke kan anfægtes, og der således ikke er nogen grund til en fornyet udvalgsprocedure (dette vender

1 — Dom af 14. 7. 1981 i sag 186/80 — Benoît Suss mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 2041.

jeg senere tilbage til), må udvalgets konklusioner om invaliditetsgrad for knæskadens vedkommende (8 %) og for de æstetiske følgers vedkommende (1 %) lægges til grund. Dette vil imidlertid indebære, at sagsøgeren mindst har krav på erstatning for vedvarende, delvis invaliditet på 44 %. At fastslå et sådant krav i dommen (om det bliver herved, vil først vise sig efter gennemgang af samtlige anbringender) har jeg i et særligt tilfælde som det foreliggende ingen betænkeligheder ved, selv om det må anerkendes, at Domstolen normalt ikke kan træffe sådanne afgørelser af lægelig art.

3. Sagsøgeren har yderligere gjort gældende, at lægeudvalgets erklæring er fejlbehæftet og følgelig ikke kan lægges til grund, for så vidt udvalget vedrørende knæskaden og konsolideringen heraf tillige udtaler, at yderligere behandling i form af kurophold ikke synes indiceret.

Sagsøgeren har tillige gjort gældende, at lægeudvalget kun har foretaget en overfladisk undersøgelse på en halv time (enkeltheder herom findes i stævningens s. 11). Sagsøgeren har henvist til erklæringer fra andre læger, han har konsulteret, der — i modsætning til lægeudvalget, som kun anerkender en læsion, for så vidt angår sagsøgerens *venstre* knæ — antager, at der foreligger en invaliditetsgrad på 20 % for *begge* knæ tilsammen (således som dette fremgår af en erklæring af 22. 12. 1981 fra dr. Schmitt og en erklæring af 4. 5. 1982 fra dr. Chaumont). Endelig har sagsøgeren henvist til, at efter et legitimationskort for invalide, der er udstedt af det luxembourgske indenrigsministerium, anerkendes en invaliditet på 50 % eller mere. Dette — således mener sagsøgeren — begrunder et krav på erstatning efter en invaliditet på 56 % eller i det mindste, at der ved et lægeudvalg foretages en fornyet bedømmelse.

a) I denne sammenhæng, hvor Domstolen afæskes en lægelig bedømmelse, har Kommissionen for det første rejst en formalitetsindsigelse. Kommissionen henviser i den forbindelse til udtalelser i dommen i sag 156/80 [1]. I denne dom fremhæves det nemlig, at de pågældende bestemmelser sikrer en dobbelt undersøgelse af alle lægelige spørgsmål ved sagkyndige læger og er udtryk for herved at nå frem til en *endelig* afgørelse af alle lægelige spørgsmål (præmisserne 18 og 19). Endvidere fremhæves det i nævnte dom, at Domstolens kontrol ikke kan udvides til at omfatte de rent lægelige afgørelser, der må betragtes som *endelige,* idet denne kun angå en prøvelse, der begrænser sig til spørgsmål vedrørende udvalgets sammensætning og forskriftsmæssige virke (præmis 20).

Det anførte forekommer berettiget, og det kan højst tilføjes, at Domstolen — som det også er Kommissionens opfattelse — dog kan efterprøve, om der er begået en *åbenbar fejl* i den lægelige bedømmelse.

b) Når det anførte lægges til grund, er der næppe noget grundlag for at anfægte *arten af de undersøgelser,* som lægeudvalget har foretaget.

1 — Dom af 21. 5. 1981 i sag 156/80 — Giorgio Morbelli mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 1357.

Der kan i denne forbindelse først henvises til udtalelserne i dommen 156/80 [1], hvorefter udvalget er enekompetent til at afgøre, hvilke undersøgelser den pågældende skal underkastes, og hvor længe disse skal vare (præmis nr. 27), dvs. at det for så vidt drejer sig om. et lægeligt spørgsmål, som Domstolen principielt ikke skal udtale sig om. Dernæst har Kommissionen stærkt fremhævet, at lægeudvalgets arbejde har været grundigt og seriøst; der er efter det, sagsøgeren gør gældende, næppe heller anledning til, nærmere at undersøge dette spørgsmål.

c) Herudover — hvad angår *indholdet* af lægeudvalgets erklæring — ses intet, der kunne tale for en åbenbar bedømmelsesfejl.

Hertil er det utvivlsomt ikke tilstrækkeligt at henvise til det legitimationskort for invalide, de luxembourgske myndigheder — for helt andre formål — har udstedt med en anerkendelse af en invaliditet på 50 % eller mere. Det er heller ikke tilstrækkeligt, at to af sagsøgeren konsulterede læger hvis erklæringer i øvrigt er forelagt lægeudvalget og bedømt af dette, således som dette fremgår af side 4 og 5 af lægeudvalgets erklæring), er kommet til et andet resultat — hvad angår invaliditetsgraden og datoen for konsolideringen — med hensyn til knæskaden. Det kan således ikke godtgøres, at den lægelige bedømmelse, lægeudvalget enstemmigt (under medvirken af den af sagsøgeren udpegede læge) er kommet til, ikke skulle være holdbar.

d) Det kan således fastslås — for så vidt angår nødvendigheden af en yderligere behandling, har sagsøgeren intet særskilt anført — at lægeudvalgets erklæring i forbindelse med de her omhandlede anbringender ikke kan anfægtes, og at der ingen holdepunkter er for, at frakende erklæringen betydning som behørigt grundlag for ansættelsesmyndighedens beslutning. Jeg kan overhovedet intet grundlag se for, at Domstolen skulle kunne fastslå, at der foreligger en invaliditet på mere end 44 %, at et andet tidspunkt for læsionernes konsolidering skal lægges til grund, og at en yderligere lægelig behandling af sagsøgeren er nødvendig.

4. Herefter kommer jeg til de yderligere i replikken fremsatte påstande, hvorefter Kommissionen skal tilpligtes at betale 50 000 BFR i henhold til procesreglementets artikel 73, og hvorefter Kommissionen skal tilpligtes at forrente det sagsøgeren tilkommende yderligere beløb.

a) Om den første påstand, der — fordi procesreglementets artikel 73 kun angår godtgørelsesberettigede udgifter — vedrører Domstolens afgørelse om sagsomkostningerne, kan jeg fatte mig ganske kort.

I den afgørelse om sagsomkostningerne, som Domstolen skal træffe i sin dom, skal det principielt kun afgøres, hvem, der skal afholde sagens omkostninger, eventuelt om en part skal bære en del (og hvilken) af de omkostninger, sagen har forvoldt den anden part. Hvorledes denne omkostningsafgørelse bør være efter min opfattelse, kommer jeg til i slutningen af mit forslag til afgørelse. Under ingen omstændigheder forekommer det imidlertid berettiget at fastsætte et bestemt beløb. Dette kan det eventuelt først komme til, når der på grundlag af den ved dommen trufne

1 — Dom af 21. 5. 1981 i sag 156/80 — Giorgio Morbelli mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 1357.

principielle omkostningsafgørelse opstår tvist mellem parterne om omfanget af de godtgørelsesberettigede omkostninger, og når denne strid i overensstemmelse med procesreglementets artikel 74, stk. 1, indbringes for vedkommende afdeling.

b) Hvad angår den anden påstand, er der vel — når henses til den saglige forbindelse med de nedlagte påstande (jeg henviser her til det i dommen i sag 186/80 [1] udtalte) — ingen betænkeligheder ved at realitetsbehandle denne, selv om påstanden først er fremsat i replikken.

Det må dog tilføjes, at sagsøgerens krav på renter af det yderligere beløb, han efter min opfattelse under hensyn til lægeudvalgets erklæring endnu har krav på, ikke forekommer helt grundløst. Det har dog efter afsigelsen af dommen i sag 186/80 (af 14. 6. 1981 [1]) — hvorefter det var klart, hvorledes lægeudvalget kunne sammensættes — varet et år, inden lægeudvalget fremkom med sin erklæring (juli 1982) og herefter yderligere et halvt år, indtil forvaltningen — ganske vist som vi har set på utilstrækkelig måde — drog konsekvenserne heraf. Det må være berettiget at tale om en ugrundet forhaling af sagen som omhandlet i dommen i sag 156/80 [2] (præmis 34). Da vi imidlertid ikke ved, hvorledes forsinkelsen i erklæringens udfærdigelse indtrådte, og da der efter dennes udfærdigelse må påregnes et vist tidsrum til den administrative behandling (under hensyntagen til sommerferien), kan en tidligere forrentning end fra den 1. september 1982 næppe komme i betragtning og dette med en rentesats, Domstolen finder passende.

5. Sammenfatning:

Efter min opfattelse bør Domstolen:

a) statuere, at lægeudvalgets erklæring er fejlagtig i det omfang, erklæringen lægger en mindre invaliditetsgrad til grund, end Kommissionen forud med en betaling har anerkendt som uomtvistet;

b) annullere beslutningen af 3. februar 1982, i det omfang beslutningen lægger en invaliditetsgrad på 34 % til grund og pålægger sagsøgeren at tilbagebetale et beløb udgørende forskellen mellem det til denne invaliditetsgrad svarende engangsbeløb og det beløb, Kommissionen har udbetalt som foreløbig erstatning;

c) statuere, at sagsøgeren på grundlag af Kommissionens adfærd i forbindelse med lægeudvalgets konklusioner har krav på en erstatning svarende til en invaliditetsgrad på 44 %;

1 — Dom af 14. 7. 1981 i sag 186/80 — Benoît Suss mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 2041.

2 — Dom af 21. 5. 1981 i sag 156/80 — Giorgio Morbelli mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber — Sml. s. 1357.

d) fastslå, at det engangsbeløb svarende til en invaliditetsgrad på 7 %, der yderligere skal udbetales sagsøgeren, skal forrentes fra den 1. september 1982 med en af Domstolen fastsat sats, og

e) frifinde sagsøgte i øvrigt.

Med et sådant udfald forekommer det mig rimeligt, om det pålagdes Kommissionen at afholde en tredjedel af de omkostninger, sagen har forvoldt sagsøgeren.